

LITHUANIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
LITUANIEN A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
LITUANO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 8 May 2000 (morning)

Lundi 8 mai 2000 (matin)

Lunes 8 de mayo del 2000 (mañana)

4 hours / 4 heures / 4 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A: Write a commentary on one passage.
- Section B: Answer one essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Section A : Écrire un commentaire sur un passage.
- Section B : Traiter un sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres) ; les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Sección A: Escriba un comentario sobre uno de los fragmentos.
- Sección B: Elija un tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A DALIS

Išanalizuokite vieną iš pateiktųjų tekstų:

1. (a)

- Švilpaudamas, dainuodamas ar šiaip jau visokius sąmojingus daiktus burbuliuodamas, Napalys arė dirvą, pjovė šieną, kūrė kūrę, mėžė mėšlą nė kiek ne prasčiau už tikruosius darbininkus samdinius. Da geriau, nes kantriau, didesniu patvarumu. Nei namiškiai, nei kaimynai nebuvo iš jo bent kada išgirdę:
- 5 - Sunku, kad jį devynios... Ak, pavargau... Ak, kaip gerai būtų pasilsėjus...
- Užtat ir Šešiavilkių samdiniai niekur nebenorėjo beiti vieni patys, be Napalio. Drauge išėjus, žiūrint į tą dailų pieno ir kraujo jaunikaitį, besiklausant svavalingų jo burbuliavimų, ir patiems darbai ėjo lyg nejučiomis, neatsibosdami, nepakyrėdami.
- Nė anksti rytą nereikėjo jis kelti. Visai ne dėl to, kad nebūtų buvę kam dirbti, tik
- 10 kad pavasario ar vasaros rytas per labai vylingas. Šoks iš lovos Napalys mieguistas. Jaunam daugiau reikia miego, per saulėtekį gi jis saldžiausias: rytmečio miego valanda atstoja dvi, tris valandas vidunakčių. Sverdakuliuoja nabagėlis, štai štai apvirs atgal į išildytą patalą. Bet ne, persiveikia, lenda su visa baltaplauke galva į praustuvę tik pasemto šalto vandens.
- 15 Brrr... užčioja, vis dėlto prausias, o jaunas kraujas muša į veidą; veidas degte dega, ausys liepsnote liepsnoja patrintos maudyklėje. Napalys jaučia, kaip paraudo visa prausiama burnos ir sprando oda. Ryto vėsumas suvirpino visą kūną. Nusipurtė. Ir tuojau sujudo, atbėgo neaptingęs kraujas į visą odą. Nelyginant bitės, pajutusios pavojumą iš oro. Pasižiūrėjo pro landas. Kas čia? Nieko nėra? Tai ir ačiū Dievui,
- 20 būkite viduje visos ramios... Ir nebešalta.
- Ima iš arklidės sotų arklelį. Jis rytą taip pat nerangus. Eina atsispirdamas, pasiražydamas, paskutinę koją ištiesdamas.
- Na, ne! Ne vagis veda, ką čia eini, koją kišdamas? Ar persergsti mane, kad tave vogs? Tai galimas daiktas - tu geras darbininkas. Tik aš tavęs nepaleisiu,
- 25 nebijok! Krašte pasaulio pavysiu ir vagį pasmaugsiu... Eikš gi, eikš!
- Žirgelis eina, gardžiai atsigeria tyro šalto vandenėlio, pasipurto, iš pradžių vienais karčiais, paskui ir visu kūnu; pajutęs ant savo nugaros jauną vieką, pilną gyvybės, visiškai atsipeikėja ir jau sparčiu, nebetingiu žingsniu žengia ten, kur vakar paliko plūgą ir nebaigtą varsną.
- 30 Aplinkui viskas atbunda ir ima Napalį džiuginti pakeliui.
- Štai žvirblelis purptelėjo iš palėpės ir taip pat nusikratė, kaip Napalys ir jo žirgelis. Napalys jį prakalbino:
- Ką? Gera buvo su patele pūkų paduknyje?
- Žvirblis neatsakė. Tik paleistuvingai žvilgtelėjęs į Napalį, spurstelėjo į tvorą savo
- 35 papurusio apdaro plunksnelių pasitaisyty.
- Štai juoda, sučiurusi ir pikta kaip ragana kaimynų senutė. Ji krest krest į vieną šalį. Kažin ką atsiminus, dribt dribt į priešingą šalį. Sustojo, mostelėjo ranka, lyg ir čia paklydusi; burbtelėjo kažin ką kažin kam ir sugrįžo atgal namelin. Iš ten girdisi piktas viedrų dunksėjimas ir nervingas katilėlio lanko džanksėjimas.
- 40 Napalys norėtų ir jai šuktelėti:
- Senel, senel! Bene padėti?

- Tik bijo, kad neapibartų. Iš jos tai, neilgai laukęs, gausi.
Štai mergaitė iš patalo, lyg bernelio glamonėta, išsprunka. Nusigandus, bailinga,
bet linksma. Tik visi gausūs plaukai pušine padrikę ir drapanų per maža. Matyt, manė
45 vienai akimircai teiššoksianti pašalėn ir sugrįšianti apsigerbtų.
Napalys ir tai pamatė: jis visa matė ar atspėjo ir šūktelėjo, pabaidydamas ranka:
- Štiš, miego perekšle!
Ir mergelė lyg šūviu šauta išnyko atgal į svirnelį.
Štai vištelė per anksti išsiruošė lesinėtų. Norėtų kapt kapt, tik mieguista dar
50 nieko nemato ir dvakinėja it anoji senelė.
Ir ima Napalį juokas, kad jis, arkliukas, žvirblelis, mergaitė, senutė ir vištytė, visi
tokie panašūs miegukliai, lyg vardais tesiskirtų, o ne veislėmis, lyg tik reiktų jų kalba
prakalbinti, ir jie visi vienodai atsakytų, taip pat jaučią, tuo pat esą susisieloję, tuo pat
džiaugiasi.
55 Ak, kaip gamtos mokama visa pinti į vieną vienumą!

Vaižgantas *Pragiedruliai* (1918)

1. (b)

NEŽINOMO DAILININKO PAVEIKSLAS

Berods tai praėjusio amžiaus paveikslas.
Apsnigtos kaimo trobelės, kas eina
su šieno glėbiu, kas su naščiais vandens,
vaikai su rogutėmis ant ežero ledo,
5 senukas su žabais, šliaužia rogės nuo kalno,
paskersta kiaulė, ją svilina, dūmai kaip virvė
tiesiai kyla aukštyn. Viskas čia pat, netoli -
bažnyčia, kapinės. Jie nesistengia
ką nors toliau įžiūrėti, kas ne šito pasaulio:
10 jie tikri, kad yra matomi Dievo -
visagalio jų autoriaus, kuris juos įamžina.

Jie veikia oriai, nusimanydami,
jog viską daro teisingai ir visa išlieka.
Jie tikri, kad bus kada nors pamatyti,
15 kai nieko neliks čia, kai visi išsiskirstys, -
jie bus pamatyti susigrūdusių salėjų žmonių,
žemažiūrėm akim ieškančių, kas autorius,
aikčiojančių, sutrikusių, lyg išvydusių juos
atsivėrusioj Dievo aky.

Marcelijus Martinaitis *Sugrįžimas* (1998)

B DALIS

Parašykite rašinį, pasirinkę VIENĄ iš žemiau pateiktų temų. Atsakydami turite remtis mažiausiai dviem studijuotais kūriniais iš trečiojo Jūsų programos skyriaus. Galite pasitelkti ir kitus kūrinius, tačiau jų analizė negali būti Jūsų atsakymo pagrindas

2. “Literatūros kūrinio meninė vertė priklauso nuo tame kūrinyje pavaizduotų veikėjų paveikslų meninės vertės.” Apsvarstykite šį teiginį, remdamiesi studijuotaisiais kūriniais.
 3. Palyginkite Jūsų studijuotų kūrinių autorių požiūrį į moralės problemas. Parodykite, kaip vienas ir kitas autorius tą požiūrį išreiškia, kokį įspūdį tai sukuria.
 4. Kokiu būdu, kokiomis priemonėmis Jūsų studijuotų kūrinių autoriai parodo, jog jie supranta savo kaip rašytojų socialinę atsakomybę.
 5. Bet kurio kūrinio pradžia yra reikšminga meninė priemonė, kuri gali būti įvairiausiais būdais išnaudota konstruojant to kūrinio visumą. Palyginkite, kaip Jūsų studijuotų kūrinių autoriai panaudoja kūrinių pradžias kaip įspūdingas priemones tolesnei tų kūrinių plėtotei.
 6. Daugelio literatūros kūrinių sėkmė nemenkai priklauso nuo to, kaip jų autoriai išnaudoja kontrasto principą. Suraskite ir patyrinėkite, kaip Jūsų studijuotų kūrinių autoriai išnaudojo kontrasto principą, kokį įspūdį tai sukelia.
-